

NOTAT

1-2020

Feltarbeid ved Svankilelva, Vollelva og
Lakselva på Hitra på oppdrag fra
Universitetet i Bergen, 2020

Martin Hanssen, Jørulf Vullum

www.MidNat.no

Feltarbeid ved Svankilelva, Vollelva og Lakselva på Hitra på oppdrag fra Universitetet i Bergen, 2020

Martin Hanssen, Jørulf Vullum

Hanssen, M.G. & Vullum, J. 2020. Feltarbeid ved Svankilelva, Vollelva og Lakselva på Hitra på oppdrag fra Universitetet i Bergen, 2020. MidNat Notat 1-2020. 12 s.

© Midtnorsk Naturundersøkelse AS

E-post: post@midnat.no

Publikasjonstype: Elektronisk dokument

Bilder/foto: Hvis ikke annet er oppgitt; ©Midtnorsk Naturundersøkelse AS

Redaktør: Martin Hanssen

Midtnorsk Naturundersøkelse AS

Hellandsjøveien 635A, 7200 Kyrksæterøra

Org.nr. 924 404 388

Kontonr. 4312.15.96270

www.MidNat.no

Innhold

Bakgrunn	4
Metode	4
Resultat	6
Svankilelva.....	6
Vollelva.....	8
Lakselva.....	10
Litteratur	12

Bakgrunn

Midtnorsk Naturundersøkelse AS gjennomførte på oppdrag fra Universitetet i Bergen uttak av elvemusling fra tre vassdrag på Hitra. Elvemusling-populasjonene i de aktuelle vassdragene har utfordringer med rekrutteringen og et utvalg av muslinger ble derfor midlertidig overført til kultiveringsanlegget for elvemusling på Austevoll utenfor Bergen. Prosjektet er en del av oppfølgingen av Handlingsplan for elvemusling 2019-2028 (Miljødirektoratet 2018).

Metode

Uttaket av elvemusling ble gjennomført ved forhåndsdefinerte strekninger ved hver av de respektive vassdragene. Strekningene ble valgt ut av Midtnorsk Naturundersøkelse AS på bakgrunn av hvor en kunne forvente å finne gode tettheter av elvemusling ut fra tidligere publiserte undersøkelser fra vassdragene (Berger 2010; Berger 2012; Sæland et. al 2019).

Uttaket av elvemuslinger ble gjennomført ved vading med vadebukse /søk med vannkikkert / manuell plukking med hånden. Ved hvert av de tre vassdragene ble 60 muslinger plukket. Muslingene ble skånsomt hentet fra elva og overført til fiskeposer med elvevann, som igjen ble plassert i kjølebager med kjøleelementer (se Figur 1 og Figur 2). Kjølebag og fiskeposer ble merket med vassdragsnavn. I hver kjølebag ble det lagt én fiskepose med 30 elvemuslinger, samt to kjøleelementer. Det ble tilført oksygen i fiskeposene ved hjelp av bærbar oksygenflaske og slange. Oksygenet ble «boblet» ned i vannet og posene ble forseglet med to stripser.

Kjølebagene med elvemusling ble kjørt med personbil til Trondheim lufthavn Værnes og sendt med firmaet Jetpak til Bergen lufthavn, Flesland, hvor personell fra Universitetet i Bergen mottok forsendelsen.

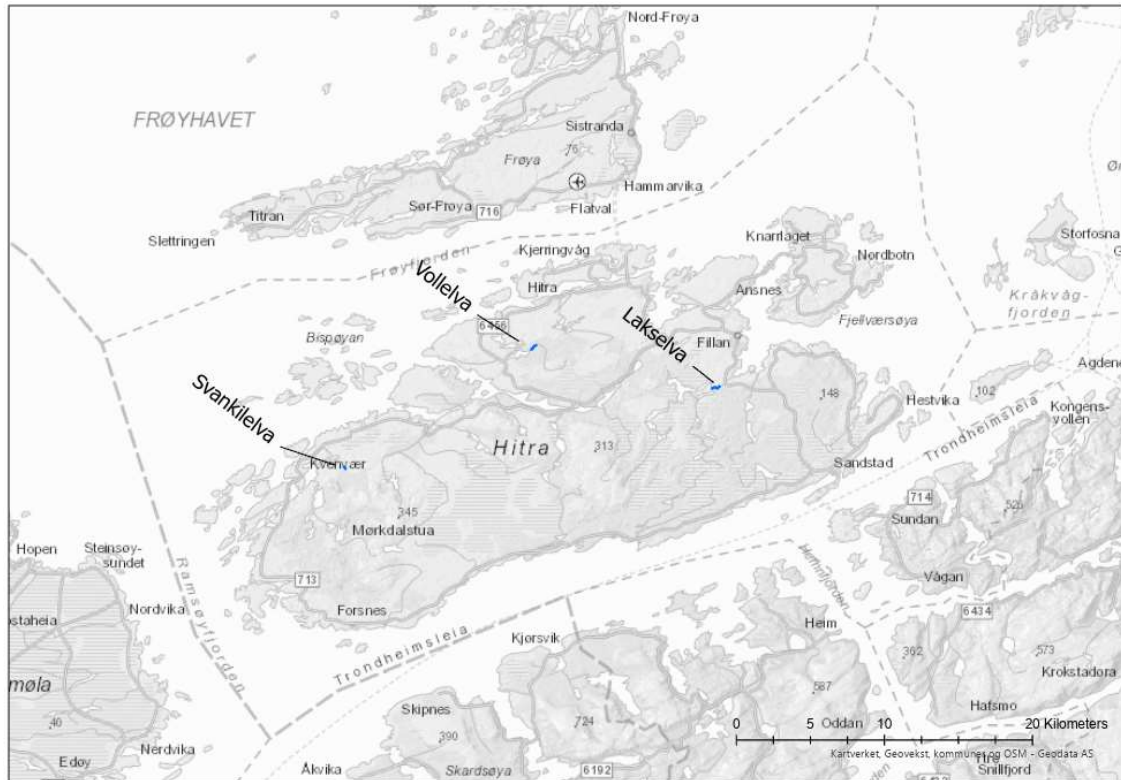
Figur 1. Elvemuslinger nedpakket og klare for transport.

Figur 2. Pakking av elvemusling fra Svankilelva.

Resultat

Svankilelva, Vollelva og Lakselva er tre vassdrag som ligger på henholdsvis vestlig, nordlig og østlig del av Hitra (Figur 3). Elvene er en del av et nedbørsfelt på henholdsvis 45, 22,6 og 40 km², målt ved utløp til sjøen.

Figur 3. Kartet viser plassering av Svankilelva, Vollelva og Lakselva på Hitra.

Svankilelva

Feltarbeidet ble gjennomført av Gaute Stolsmo Haukdal, Jørulf Vullum og Martin Hanssen den 13.07.2020. Uttaket av elvemusling startet kl. 10:21 og avsluttet kl. 11:46. Muslingene ble plukket over en strekning på 260 meter (se Figur 4).

Figur 4. Elvemusling ble plukket fra UTM32V 472155, 7044180 til UTM32V 472256, 472256 i Svankilelva.

Vannføringen under feltarbeidet var høy (Figur 5), antageligvis som følge av store nedbørsmengder ikke lenge i forveien. Vegetasjonen langs vassdraget bar preg av flomvannføring for kort tid siden. Tross at feltarbeidet ble gjennomført i klarvær og sol var sikten i vannet middels god som følge av mye farge. Minste observert musling var 60 mm. Grunneier uttalte at det er færre muslinger nå enn tidligere.

Figur 5. Stor vannføring i Svankilelva.

Elvemuslingene ble pakket om 13.07.2020 kl. 12:50. Oksygenering ble gjennomført 13.07.2020 kl. 21:00, 14.07.2020 kl. 07:00 og 14.07.2020 kl. 09:45.

Vollelva

Feltarbeidet ble gjennomført av Gaute Stolsmo Haukdal, Jørulf Vullum og Martin Hanssen den 13.07.2020. Uttaket av elvemusling startet kl. 14:37 og avsluttet kl. 15:57. Muslingene ble plukket over en strekning på 480 meter. Feltarbeidet startet ca. 20 meter oppstrøms foss som antas å være naturlig vandringshinder (se Figur 6 og Figur 7).

Figur 6. Elvemusling ble plukket fra UTM32V 484802, 7052100 til UTM32V 485098, 7052378 i Vollelva.

Vannføringen under feltarbeidet var høy, antageligvis som følge av store nedbørsmengder ikke lenge i forveien (Figur 7; Figur 8). Tross at feltarbeidet ble gjennomført i klarvær og sol var sikten i vannet middels god som følge av mye farge. Det ble funnet en del elvemusling som lå løst på elvebunnen. Leteområdet ble noe begrenset i forhold til planlagt som følge av at høy vannføring gjorde vading umulig.

Oksygenering ble gjennomført 13.07.2020 kl. 21:00, 14.07.2020 kl. 07:00 og 14.07.2020 kl. 09:45.

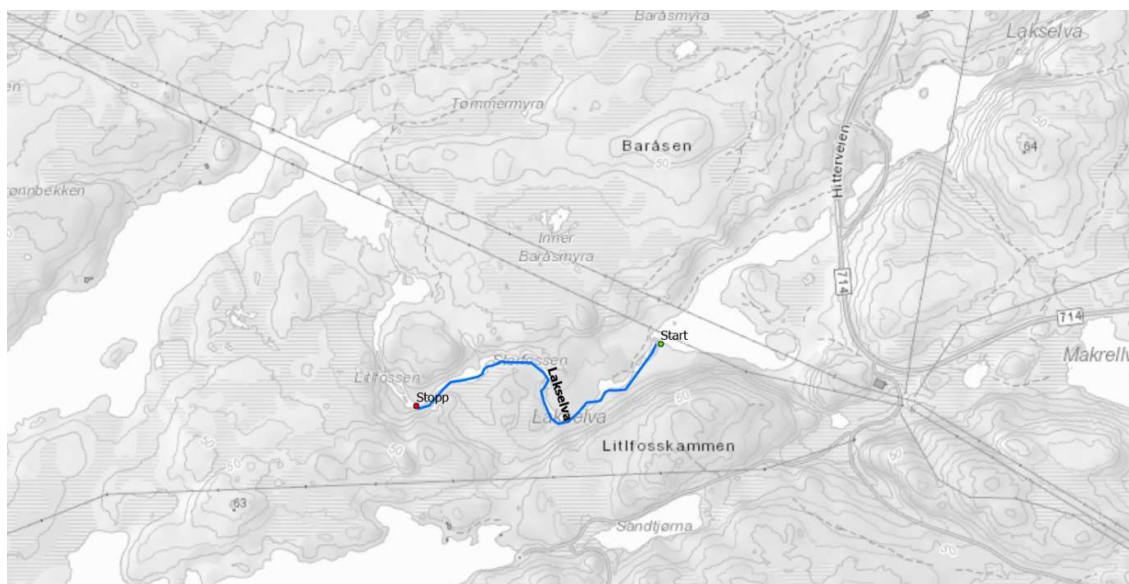
Figur 7. Bilde tatt ved starten av feltarbeidet i Vollelva, like oppstrøms vandringshindret. Første musling plukket rundt elvesvingen til venstre. Her er elva forholdsvis bred. Mye farge i vannet.

Figur 8. Stor variasjon i bredde og dyp i Vollelva. Her foregår plukking ved et smalere elveparti.

Lakselva

Feltarbeidet ble gjennomført av Jørulf Vullum og Martin Hanssen den 13.07.2020. Uttaket av elvemusling startet kl. 18:47 og avsluttet kl. 20:05. Muslingene ble plukket over en strekning på 690 meter. Feltarbeidet startet ved Lakselvas utløp til Laksvatnet (Figur 9).

Figur 9. Elvemusling ble plukket fra UTM32V 497517, 7049601 til UTM32V 497025, 7049477 i Lakselva.

Vannføringen under feltarbeidet var høy, antageligvis som følge av store nedbørmengder ikke lenge i forveien. Tross at feltarbeidet ble gjennomført i klarvær og sol var sikten i vannet middels god som følge av mye farge. Vadeforholdene var gode. Minste observerte musling var 47 mm. Denne ble funnet 15 meter oppstrøms Laksvatnet. Relativt jevn og god tetthet av muslinger.

Oksygenering ble gjennomført 13.07.2020 kl. 21:00, 14.07.2020 kl. 07:00 og 14.07.2020 kl. 09:45.

Litteratur

Berger, H.M. 2010. Kartlegging av elvemusling i 10 små vassdrag i Sør-Trøndelag 2009. Rapport til Fylkesmannen i Sør- og Nord-Trøndelag. Sweco rapport 576122. 84s,

Berger, H.M. 2012. Kartlegging av elvemusling i to vassdrag på Hitra i Sør-Trøndelag 2011. Rapport til Fylkesmannen i Sør- Trøndelag. Sweco rapport nr. 576123. 23s.

Miljødirektoratet 2018. Handlingsplan for elvemusling (*Margaritifera margaritifera* L.) 2019-2028. Rapport M-1107 | 2018. 64s.

Sæland, R., Hanssen, M.G., Skjøstad, M.B. & Fossøy F. 2019. Kartlegging av elvemusling *Margaritifera margaritifera* i Søndre Fosen Vannområde. Rapport Søndre Fosen Vannområde. 78 s.